

Akaan kaupunki

Perusturvatoimi

Vanhus- ja vammaistyö

Asumispalveluiden ja pitkäaikaisen laitoshoidon myöntämisen perusteet Akaan ja Urjalan yhteistoiminta-alueella

Asumispalvelut

Asumispalveluilla tarkoitetaan kokonaisuutta, jossa asunto ja asumista tukevat palvelut liittyvät kiinteästi yhteen. Asumispalveluja järjestetään henkilöille, jotka erityisestä syystä tarvitsevat apua tai tukea asumisessa tai asumisensa järjestämisessä. Tilapäistä asumista järjestetään henkilöille, jotka tarvitsevat lyhytaikaista ja / tai kiireellistä apua.

Asumispalveluita ovat hoiva-asumisen palvelut. Hoiva-asuminen on ei-ympärivuorokautista eli tavallista palveluasumista, ympärivuorokautista eli tehostettua palveluasumista ja pitkäaikaista laitoshoidoa. Palveluasumisessa asiakas voi asua elämänsä loppuun saakka riittävän tuen avulla. Palveluasuminen on avopalvelua, jossa asiakas maksaa erikseen asumisesta ja palveluista.

Vanhuspalvelulaki (980/ 2012) linjaa kotiin annettavat palvelut ensisijaisiksi iäkkään henkilön pitkäaikaisen hoidon ja huolenpidon toteuttamisen muodoksi. Hoiva-asumisen paikan hakeminen tulee ajankohtaiseksi, mikäli yksityiskotiin järjestettävät sosiaali- ja terveyspalvelut sekä muut tukipalvelut koetaan riittämättömiksi. Palveluiden tarve arvioidaan laaja-alaisesti yhteistyössä asiakkaan ja hänen läheistensä sekä hoitoon osallistuvan sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöistä koostuvan moniammatillisen työryhmän kanssa. Arvioinnin tukena käytetään RAVA- toimintakykymittaria ja MMSE- muistitestiä.

Akaan kaupungin yhteistoiminta-alueella palveluasumista tarjoavat Akaassa Koivulakoti sekä Kurkelanhovin ja Karpinmäen palvelutalot.

Tehostettua palveluasumista Akaassa ovat Havupirtti, Havulinna kokonaisuudessaan 1.1.2016 alkaen, Kaarnatupa, Tarpiakoti ja Torkonkartano sekä Urjalassa Reikonlinnan palvelutalo. Lisäksi iäkkäiden tehostettuun palveluasumiseen voidaan myöntää palveluseteli, jolla voidaan ostaa palvelua yksityiseltä palveluntuottajalta.

Pitkäaikaista laitoshoidoa järjestetään Akaassa Mäntymäen vanhainkodissa ja Havulinnan vanhainkodissa (31.12.2015 asti) sekä Urjalassa Urjalan vanhainkodissa.

Palveluasuminen

Palveluasumista järjestetään henkilöille, jotka tarvitsevat sekä soveltuvan asunnon että hoitoa ja huolenpitoa. Palveluasumiseen sisältyy asiakkaan tarpeen mukainen hoito ja huolenpito, toimintakykyä ylläpitävä ja edistävä toiminta, ateria-, vaatehuolto-, peseytymis- ja siivouspalvelut sekä sosiaalista kanssakäymistä edistävät palvelut. Palveluasumisessa henkilökunta ei ole paikalla yöaikaan.

Tehostettu palveluasuminen

Tehostettu palveluasumista järjestetään henkilöille, joilla hoidon ja huolenpidon tarve on ympärivuorokautista. Tehostettu palveluasuminen sisältää asiakkaan ympärivuorokautisen hoivan ja huolenpidon asumispalveluyksikössä sekä sitä tukevat palvelut kuten henkilökohtainen avustaminen (ateriat, päivittäiset toiminnot, hygienia ja asiointi) ja siivous- ja turvapalvelut. Asuinhuoneiston vuokraamisesta laaditaan huoneenvuokralain mukainen vuokrasopimus asiakkaan kanssa.

Pitkäaikainen laitoshoido

Kunta voi sosiaalihuoltolain mukaisesti järjestää hoitoa, huolenpitoa tai kuntoutusta tarvitsevan henkilön sosiaalipalvelut laitoshoidona silloin kun henkilön palveluja ei ole mahdollista tai tarkoituksenmukaista järjestää hänen omassa kodissaan tai asumispalveluyksikössä. Pitkäaikainen hoito ja huolenpito toteutetaan laitoshoidona vain, jos siihen on lääketieteelliset perusteet tai jos se on iäkkään henkilön arvokkaan elämän ja turvallisen hoidon kannalta muuten perusteltua (nk. vanhuspalvelulaki 980/2012).

Terveyskeskuksen vuodeosastolla järjestettävä hoito on tarkoitettu ensisijaisesti vain sairauden lääketieteelliseen akuuttihoitoon ja sairaudesta kuntoutumiseen.

Hakeminen hoiva-asumisen yksiköihin

Ei- ympärivuorokautisiin ja ympärivuorokautisiin asumispalveluihin hakeudutaan kirjallisen hakumenettelyn kautta. Hakemuksen voi täyttää asiakas itse, hänen läheisensä, virallinen edunvalvoja tai sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilainen. Hakemuksia saa pyynnöstä vastaavilta viranhaltijoilta, hakemus ei ole tulostettavissa Akaan kaupungin nettisivuilla.

Hakemukset arvioidaan ja käsitellään moniammatillisessa SAP- työryhmässä (Selvitä-Arvioida- Palveluohjaus). Akaan kaupungin SAP- työryhmän jäsenet ovat vanhus- ja vammaistyön johtaja, palveluohjaaja, kotiutushoitaja, terveysasemien sosiaalityöntekijä sekä vuodeosastojen sairaanhoitaja ja /tai lääkäri. Työryhmän tehtävänä on selvittää ja arvioida asiakkaan kokonaistilanne, tarvittavat palvelut ja määritellä asiakkaalle parhaiten soveltuva hoitopaikka ja siihen liittyvät palvelut. Hakemus, tarvittavat asiakirjat (lääkärinlausunto, epikriisi tms. asiakirja) ja erilaiset mittarit (RAVA – ja MMSE) luovat pohjan asiakkaan asian käsittelylle. Lisäksi arvioinnissa huomioidaan muita toimintakykyyn vaikuttavia seikkoja, joita ei voida mitata edellä mainitulla tavalla. Työryhmässä tarkistetaan, voidaanko kotihoidon palveluja lisäämällä mahdollistaa kotona asumisen jatkuminen. Hakemukset

käsitellään saapumisjärjestyksessä hakemuksen saapumisesta seuraavassa SAP-työryhmän kokouksessa. Työryhmä kokoontuu pääsääntöisesti kuukausittain.

Myöntämisperusteet

Lähtökohtana asiakkaan palveluasumiseen tai ympärivuorokautiseen hoitoon sijoittumiselle on, että kaikki mahdolliset kotona asumista tukevat palvelut on käytetty ja arvioitu. Ympärivuorokautisen tarpeen keskeisin tekijä on ikääntyneen henkilön toimintakyky, ei ikä sinällään.

Asiakasvalinnat palveluasumiseen ja ympärivuorokautiseen hoitoon tehdään kiireellisyysjärjestyksessä palvelutarpeen ja vapautuvien paikkojen perusteella. Paikan osoittamisessa pyritään huomioimaan mahdollisuuksien mukaan asiakkaan ja omaisten toiveet sekä tapaamismahdollisuudet. Akaan kaupungilla on kuitenkin oikeus päättää miten ja missä tarkoituksenmukainen hoito ja hoiva järjestetään. Myöntämisperusteina ovat asiakkaan palvelujen tarve ja toimintakyky eikä pelkästään runsaat sairaudet, korkea ikä, asunto-ongelmat tai taloudellinen tilanne.

Toiselta paikkakunnalta hakevan kohdalla selvitetään palveluntarpeen lisäksi hakijan oma tahto.

Asumisyksikön vaihtaminen hoidon tarpeen muuttuessa on perusteltua syistä; jos asiakkaalle ei voida tarjota riittäviä palveluja tai sairaanhoitoa tai asiakkaan turvallisuus on esim. yöhoidon puuttuessa riskialtista. Asumiskokeilu voidaan järjestää missä tahansa asumisyksikössä määräaikaisesti, mikäli asiakkaan toimintakyky sitä edellyttää.

Henkilölle annetaan hakemuksen käsittelyn jälkeen kirjallinen myönteinen tai kielteinen päätös.

Ei- ympärivuorokautisen, tavallisen palveluasumisen myöntämisperusteet:

- henkilö tarvitsee jokapäiväisistä henkilökohtaisista toimista selviytyäkseen useita hoivakäyntejä vuorokaudessa, selviytyy pääsääntöisesti yhden henkilön avustamana eikä ympärivuorokautista valvontaa
- hyötyy vielä itsenäisestä asumisesta
- liikkuu itsenäisesti – mahdollisesti apuvälineiden turvin
- muisti voi olla heikentynyt eikä ole taipumusta karkailuun
- turvattomuus
- hallittavissa olevat käytöshäiriöt
- avunsaanti öisin voidaan turvata erikseen järjestettävillä ja tilaispäisluonteisilla yökäynneillä tai turvapuhelimella

- RAVA- indeksi sijoitusvaiheessa 2,50 – 3,30

Ympäri vuorokautisen hoiva-asumisen myöntämisperusteet:

- Ympäri vuorokautiseen hoiva-asumiseen siirtymisen lähtökohtana on, että kaikki kotona asumista tukevat palvelut on todettu riittämättömiksi
- RAVA- indeksi yli 3,30
- Asiakas ei kykene fyysisen tilansa / toimintakykynsä heikentymisen tai muiden syiden perusteella selviytymään nykyisessä asumismuodossa (kotona tai tavallisessa palveluasumisessa) avohoidon palvelujen turvin (maksimaaliset kotihoidon avut, intervallihoito ja /tai omaishoito)
- Tarvitsee jatkuvasti ympärivuorokautista huolenpitoa oman tai muiden turvallisuuden takaamiseksi
- Asiakas odottaa hoiva-asumisen paikkaa vuodeosastolla tai erikoissairaanhoidossa ja asiakkaalle on lääkäri tehnyt pitkäaikaishoitopäätöksen.